

Zakaj so pingvini zeleni?

Zeleni pingvin je aplikacija, namenjena zmanjševanju ogljičnega odtisa na različnih segmentih našega življenja. Je plod slovensko-norveškega sodelovanja, pri katerem je sodelovalo več partnerjev. Najprej se bo uvajala v šolah v upanju, da bo lahko sčasoma postala del našega vsakdanjega življenja. O tem inovativnem orodju smo se pozanimali pri večih virih, med katerimi sta bili mestni občini Ljubljana in Kranj in pa tudi eden partnerjev razvoja, podjetje Iskraemeco. Cilj je zmanjšanje ogljičnih odtisov najprej posameznika in nato celotnega prebivalstva. »*Cilj ogljično nevtralnih mest lahko dosežemo le s sodelovanjem vseh, ki sobivamo v mestu.*« je dodala strokovna sodelavka, Katja Mežnar, iz oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje iz mestne uprave Ljubljana.

Namen aplikacije je na interaktiven način izobraževati o trajnostnem načinu življenja in ogljičnem odtisu ter ga posledično zmanjšati. Aplikacija pokriva teoretični del, saj vsebuje veliko gradiva o podnebnih spremembah in posnetkov, v katerih lahko izvemo, kaj lahko sami naredimo za okolje. Narejena je na zanimiv in interaktiven način, da pritegne pozornost uporabnikov. Med drugim je možno tudi izmenjavati ideje z drugimi in sodelovati za reševanje skupnih problemov. Testno se uporablja na sedmih pilotnih šolah v Sloveniji, kjer lahko posamezni razredi tudi tekmujejo med seboj. Izvaja različne aktivnosti oziroma meritve, kot na primer, koliko kilogramov odpadkov se nabere v učilnici. Učenci to merijo določen čas in nato meritve primerjajo z izhodiščnim stanjem. Aktivnosti na šoli vodi administrator, ki podatke vnaša v program, da vsi udeleženi najprej vidijo trenutno stanje in začnejo iskati ideje za izboljšanje le-tega. Merijo se lahko porabljen električna energija, energija za ogrevanje prostora, porabljen voda in podobno. Aplikacija uporabnika dodatno motivira s prikupnimi pingvini, ki še grafično prikažejo spreminjanje stanja. Odvisno od rezultatov in napredka aplikacija namreč kaže, koliko kilogramov ledu smo prihranili za pingvine. Cilj je izboljšati stanje v svojem okolju in s tem ohraniti habitat in srečo pingvinov.

Namen aplikacije je torej sprememba navad posameznika, ki naj bi se najprej zgodila pri otrocih, ki bodo uporabljali aplikacijo. Odziv pilotnih šol, ki so jo že preizkusile je bil zelo pozitiven, saj se učencem zdi zelo zanimiva. Prav otroci so seveda tisti, ki so najhitreje pripravljeni spremeniti svoje navade. Ti bi v idealnem scenariju svoje nove navade delili tudi s sorodniki in prijatelji. S takšnim prenašanjem obnašanja bi se najprej zmanjšal ogljični odtis posameznega gospodinjstva in posledično tudi celotnega mesta.

Cilj aplikacije je, da ta resnično zaživi v vsakdanjem življenju ljudi, a odgovornost za to na koncu pade na vsakega posameznika in to, kaj je pripravljen sam storiti za dobrobit vseh. Ključno je, da uporabniki aplikacije v njej najdejo smisel, vidijo njeno uporabnost in spremembe, ki jih lahko z uporabo dosežemo za spopadanje z okoljskimi izzivi. Zeleni pingvin se bo najprej vpeljal v šolah, saj se bo tam verjetno najhitreje množično uporabljal in s tem pripeljal idejo novega okoljevarstvenega pripomočka med ljudi.

Partnerji projekta in njihove zelene prakse

Pri razvoju aplikacije Zeleni pingvin je sodelovalo podjetje Iskraemeco d.d., katere prizadevanje za blaženje in prilaganje podnebnim spremembam je bila tudi postavitev lastne sončne elektrarne za dodatno obnovljivo energijo. Prav tako imajo narejeno tudi analizo življenjskega cikla izdelka, redno spremljajo porabo vode in energentov in izobražujejo svoje zaposlene o porabi energije. Poleg tega pogosto promovirajo trajnostne načine prevoza, tudi z električnim službenim avtomobilom, veliko pa vlagajo tudi v inovacije za reševanje okolja, saj se zavedajo, da nove rešitve in izdelki pomembno vplivajo na zeleno tranzicijo in omogočajo boljše prilagajanje podnebnim spremembam. S to mislijo so se podali tudi v razvoj Zelenega pingvina.

Še en okolju in spremembam naklonjen partner je DOVES-FEE Slovenia, pod okriljem katerega deluje tudi Ekošola, mednarodno uveljavljen program celostne okoljske vzgoje in izobraževanja. Ta deluje tako na osnovnih kot srednjih šolah in se osredotoča predvsem na izobraževanje mladih in organiziranje različnih dejavnosti, ki se jih ti lahko udeležijo.

Prihodnost pingvinov

Zeleni pingvin je digitalno orodje. Za zeleno prihodnost se je namreč potrebno prilagajati smeri, v katero gre svet. Vse več informacij, orodij, obvestil in podobnega je danes dosegljivo na telefonih, računalnikih in tablicah. Tudi mestna občina Kranj svoje prebivalce k spreminjanju navad nagovarja predvsem preko socialnih omrežij. Brez dvoma bo vedno več načinov za izvajanje sprememb dosegljivih preko interneta in Zeleni pingvin je že eden od teh. *»Dejstvo je, da tistega, česar ne meriš, tudi ne moreš kvalitetno upravljati. Zato je tudi v tem projektu ključno zbiranje podatkov, saj nam ti omogočajo merjenje učinkovitosti in drugih pomembnih kazalnikov ter boljše odločitve pri sprejemanju ukrepov za znižanje toplogrednih plinov.«* je izjavila Eva Romih iz urada za razvoj in pametno skupnost iz oddelka za zeleni prehod občine Kranj. S čim večjim sodelovanjem mest in sprejemanjem orodij kot Zeleni pingvin lahko zagotovimo prihodnost tako pingvinom kot tudi nam samim.

Lina Terzič, 3. letnik Gimnazije Ledina